

**V. SJEDNICA TREĆEG SAZIVA VIJEĆA ZA GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME IMENOVANOG
ODLUKOM VLADE REPUBLIKE HRVATSKE O OSNIVANJU VIJEĆA ZA GENETSKI MODIFICIRANE
ORGANIZME (NN 93/2017 OD 14. RUJNA 2017. GODINE)**

Dana 15. listopada 2018. godine održana je peta sjednica trećeg saziva Vijeća za genetski modificirane organizme.

Na zahtjev Ministarstva zdravstva Vijeće je raspravljalo o presudi Europskog suda od 25.07.2018. godine kojom organizmi dobiveni metodama mutageneza jesu genetski modificirani, a vezano uz implementaciju presude u postojeće zakonodavstvo o genetski modificiranim organizmima. Raspravi je prethodilo uvodno izlaganje Nenada Malenice i Renate Hanzer. Presuda dovodi u pitanje dosadašnji sustav kontrole i praćenja GM hrane i hrane za životinje, te ukazuje na potrebu za revizijom trenutno važećeg zakonodavstva. Zaključeno je da je nužno prilagoditi zakonodavstvo u području GMO-a sukladno presudi Europskog suda. Presuda uvodi termine „long safety record“ i „used in a number of applications“ koji otvaraju prostor za izuzećem iz primjene postojećeg zakonodavstva za proizvode dobivene klasičnim metodama mutageneze. Nužno je u zakonodavstvo implementirati novu definiciju genetskih modificiranih organizama koja će nedvojbeno ukazivati koji organizmi jesu obuhvaćeni ovom direktivom i GMO zakonodavstvom. Mnogi mutanti nastali novim metodama mutageneze ne mogu se nedvojbeno razlikovati od onih nastalih prirodnim ili induciranim procesima mutageneze i u ovom trenutku varijabilnost biljnih genoma nije ni približno dovoljno dokumentirana, što predstavlja velike tehničke izazove u analitici ovih proizvoda. Republika Hrvatska ima dva ovlaštena, referentna laboratorija u ENGL mreži koji imaju implementirani sustav praćenja genetski modificiranih organizama na osnovu DNA analize lančanom reakcijom polimeraze u stvarnom vremenu. Takav pristup analitici nije dostatan za kontrolu i praćenje proizvoda nastalih novim metodama mutageneze. Zaključeno je da je potrebno na razini EU donijeti jedinstvene smjernice za analitičke postupke u praćenju ovih proizvoda na tržištu. Potrebno je jačanje infrastrukturnih kapaciteta (npr. implementacije NGS sekvencera u kontrolne laboratorije), kao i pomoć u determinaciji je li mutacija nastala pomoću novih metoda mutageneze. Dok se ne uspostavi nova metodologija praćenja proizvoda dobivenih novim metodama mutageneze na tržištu, za dio proizvoda nadzor je moguć jedino putem administrativne sljedivosti. Zaključak je jednoglasno prihvaćen.

Na zahtjev Ministarstva poljoprivrede Vijeće je raspravljalo o mogućnosti uvođenja oznake „proizvedeno bez GMO-a“ od strane Dunav soja inicijative. Uzimajući u obzir iskustva drugih zemalja članica, te zaključke sa do sada održanih sastanaka na temu označavanja hrane oznakom „proizvedeno bez GMO-a“ i mogućnošću implementacije sustava od strane Dunav soja inicijative iz kojih je vidljivo da ne postoji jedinstveno mišljenje o uvođenju navedene oznake, članovi Vijeća za GMO donijeli su zaključak da u ovome trenutku uvođenje oznake „proizvedeno bez GMO-a“ nije povoljno za hrvatske proizvođače i potrošače. Zaključak je donesen sa 13 glasova „za“ i četiri glasa „protiv“.

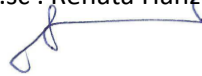
Ministarstvo zdravstva uputilo je Vijeću za GMO zahtjev za mišljenjem vezano uz zahtjev Belgije za revizijom članka 12. Provedbene uredbe 503/2013 kojim uzimajući u obzir rezultate GRACE projekta Belgija predlaže izmjenu obveze 90 dnevno hranjenja pokusnih životinja. Članovi Vijeća za GMO ne slažu se sa prijedlogom izmjene obveze 90 dnevno hranjenja pokusnih životinja jer bi ono moglo

imati za posljedicu značajno skraćivanje vremena hranjenja ili ukidanje hranjenja ukoliko bi se odluka donosila od slučaja do slučaja. Prisutni članovi Vijeća za GMO jednoglasno su protiv prijedloga za izmjenom članka 12. Provedbene uredbe 503/2013.

U Osijeku 26. listopada 2018.

PREDSJEDNICA VIJEĆA ZA GMO

Dr.sc . Renata Hanzer

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Renata Hanzer', is written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.